

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	106.K.704.439/2024/21.
Felperes:	Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Kft. (1064 Budapest, Rózsa utca 81-83.)
A felperesek képviselője:	Szöllősi-Baráth Ügyvédi Iroda (1173 Budapest, Összekötő utca 2., eljáró ügyvéd: dr. Szöllősi-Baráth Szabolcs)
Alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	Dr. Kéri Krisztina kamarai jogtanácsos
Alperesi érdekelt:	Közbeszerzési Hatóság Elnöke (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperesi érdekelt képviselője:	dr. Magyar Adrienn kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.425/12/2024. számú határozat jogszerűségének vizsgálata

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasítja.

A 30.000 (harmincezer) forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Budapest Főváros VI. Kerület Terézvárosi Önkormányzat tulajdonában álló felperes 2020. évben összesen 15.037.800 forint értékben szerzett be esetenként szerződés kötésekkal négy gazdasági szereplőtől fás- és lágyszárú növényeket közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül.
- [2] Az alperesi érdekelt 2024. július 8-án hivatalból kezdeményezte az alperesnél a jogorvoslati eljárás lefolytatását, kérve e beszerzésekre vonatkozóan a közbeszerzési eljárás jogellenes mellőzése jogsértés megállapítását és jogkövetkezményei levonását.

Az alperes határozata

- [3] Az alperes a 2024. október 29-én kelt D.425/12/2024. számú határozatával megállapította, hogy a felperes mint beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 19. § (1)-(3) bekezdéseire tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését. A jogsértésre figyelemmel a felperessel szemben 200.000 forint bírságot szabott ki a Kbt. 165. § (6) bekezdésének *a)* pontja alapján. Megállapította, hogy a 2020. évben – az eljárásába kérelmezettként bevont – gazdasági szereplőkkel a növénybeszerzések tárgyában kötött szerződések semmissek és az eredeti állapot nem állítható helyre, ezért a felperessel szemben további 200.000 forint bírságot szabott ki a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján.

- [4] Indokolása szerint vizsgálta a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező esetének négy konjunktív feltételét. Megállapította, hogy a felperes a Kbt. 5. § (1) bekezdés *e*) pont szerinti ajánlatkérő, a lágy- és fásszárú növények beszerzése a Kbt. 8. § (2) bekezdése szerinti árubeszerzés és a beszerzések visszerhesek. A beszerzés értékének vizsgálatakor figyelemmel volt a Kbt. 15. §-ára, a 16. § (1) bekezdésére, valamint a 19. § (1)-(3) bekezdéseire, amelyek előírják, hogy ha az azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény 70. § (1) bekezdés *a*) pontjában rögzített nemzeti közbeszerzési értékhatár árubeszerzés esetében 15.000.000 forint. A beszerzés tárgya minden esetben azonos (növények) és a felhasználás célja is azonos, a felperes a kerület zöldítési programja keretében gondoskodott a növények beszerzéséről. Nem fogadható el a felperes által felállított csoportosítás, amely a közvetlen talajkapcsolaton (szabadföldbe, mobilis edénybe, magasságyásba ültetés), a területi elhelyezkedésen (közterületen, intézményben, lakosság erkélyein), illetve kertészeti munkavégzési szempontokon, speciális beszerzési igényeken alapul, mert az áruk közvetlen funkciójának megállapítására ez nem alkalmas. Nem tehető éles megbontás a felperes által megjelölt városökológiai, közterület formálási és egyszerű dekorációs felhasználási célok között sem, melyek közvetett, absztrakt célok és nem a növények közvetlen funkciója. Nem bír relevanciával, hogy cserepes növény, fűszernövény vagy egyéb növény beszerzése történt, mert a zöldítési program intézményi szinten és lakossági szinten is megvalósítható. A felperesi megbontás szükségtelenül darabolja szét az adott beszerzést. A beszerzés időbeli összefüggést mutatott, a felperes a növényeket egységes tervezés és döntés eredményeként szerezte be hasonló felhasználási célra szánva, és a szerződések megkötésére azonos jogalapon és azonos feltételekkel került sor. A felperes nem tehetett volna megbontást a növények felhasználási módja tekintetében. A közbeszerzés becsült értékének meghatározásához a 2020. évben történt összes növénybeszerzés értékét figyelembe kell venni, azokat egybe kell számítani. Így a 2020. évi növénybeszerzések összesen 15.037.800 forint összegű értéke meghaladta az árubeszerzések esetében a 2020. évre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatárt. Tekintettel erre, a felperesnek a Kbt. 4. § (1)-(2) bekezdései szerint közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia. A 2020. évben történt növénybeszerzési szerződések – a Kbt. 165. § (2) bekezdés *g*) pontjára tekintettel, a Kbt. 137. § (1) bekezdés *a*) pontja alapján – semmisen, mert a felek azokat közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg, a teljesítéshez nem fűződik kiemelten fontos közérdek, továbbá a beszerzés érvényessége nem jár aránytalan következményekkel.

A kereset, a védírat, az érdekelt észrevétele

- [5] A felperes az alperes határozatát keresettel támadta, melyben annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Pernyertessége esetére perköltséget igényelt. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés *m*) pontja alapján fennálló teljes személyes illetékmentessége igazolására alapító okiratot és adóhatósági igazolást csatolt.
- [6] Hivatkozása szerint az alperes megsértette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. §-ában foglalt kötelezettségét a tényállás teljeskörű feltárása tekintetében, amelynek következtében a jogszabályok tételes rendelkezéseivel ellentétes megállapítást tett, illetve lényeges jogkérdésben nem döntött. Ennek okán döntése nem felel meg az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglaltaknak sem. Az alperes megsértette a Kbt. 165. § (2) bekezdés *a*) pontjában foglaltakat azzal, hogy jelentőséggel bíró tényállási elemeket nem vette figyelembe, jogkérdésben nem döntött, így megalapozatlan döntéssel jogsértő módon állapította meg a jogsértést. Az eljárás során

megfelelően bizonyított volt, hogy a kifogásolt beszerzései nem voltak „egy szerződésnek” tekinthetők, az alperes eljárásában is bemutatott szempontjai megtörik a beszerzés egységét. Beszerzései a következő csoportokra bonthatók azok közvetlen célja alapján: 1. A parkokba, szabadföldbe ültetett nagyméretű fák, cserjék közvetlen célja városökológiai funkció, a városi zöldfelületek növelése, a kerület épített örökségének megóvása és az itt élők életminőségének a növelése [árnyékolás, talajvíz megkötése, talaj-stabilizálás, extrém hőmérsékleti hatások mérséklése, a helyi élővilág alapvető igényeinek biztosítása, levegőszennyezettség csökkentése, mely összhangban van Terézváros Önkormányzata 2020-ban elkészült „Fenntartható energia- és klíma akciótervével” (SECAP)]. Ezen növények kiválasztása gondos előkészületeket vett/vesz igénybe, hogy a legellenállóbb, ám a történelmi városkép jellegét biztosító fajok, nemesítések kerüljenek telepítésre, a kivitelezési és fenntartási folyamatok eltérnek a másik két kategóriától. 2. A szilárd burkolatra, talajkapcsolat nélkül mobilis edényekbe kihelyezett fák, aljnövényzetük közvetlen célja a közterület formálás, a mobilis növénytároló eszközök fő funkciója az – átépítés nélküli – forgalomszabályozás, forgalombiztonság növelése (szabálytalan parkolás megakadályozása, egyúttal a gyalogos forgalom, a katasztrófavédelem és a tömegközlekedési járművek forgalomívének biztosítása) az önkormányzat 2021-ben elkészített Mobilitási tervének megfelelően. Ugyanezen célokat szolgálják a mobil planténerek szűk járdaszakaszok védelme érdekében, közintézmények mellett védett parkolóhelyek kialakításakor. 3. A szilárd burkolatból kiemelt fix talajkapcsolat nélküli magasságú egynyári, lágyszárú növényekkel és virághagymákkal való beültetésének közvetlen célja, funkciója csupán a városkép javítása, városbranding (Terézváros címer, Terézváros felirat stb.), valamint pedagógiai eszközként is megjelenik (kertészeti ismeretek elsajátítása gyerekek részére). A növényeknek két fő ültetési időszaka van (tavaszi, őszi). A városökológiai funkció, forgalomszabályozási cél, városbranding nem tekinthetők közvetett célnak, hanem olyan közvetlen célok, melyek alkalmasak arra, hogy megtöriék a beszerzés egységét. Ebben a tekintetben a közvetett cél valójában az alperes érvelése szerinti zöldítés és növényfelhasználás, mivel ezek járulékosak a közvetlen célokhoz képest, amelyek a fentiek szerint egyértelműen megállapíthatóak voltak, azonban az alperes a bizonyítékok értékelését nem az Ákr. hivatkozott szakaszai szerint végezte, így téves következtetésre jutott.

- [7] Az alperes a védíratában – a határozatában foglaltak fenntartásával – a kereset elutasítását kérte. Perköltséget is igényelt, melyet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM r.) 3. § (3) bekezdése alapján kért megállapítani kilenc munkaóra figyelembevételével.
- [8] Védekezése szerint az ügy tényállását feltárta, a rendelkezésére álló valamennyi tényre, dokumentumra figyelemmel volt, az ügyfelek előadásait is értékelte és az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján a megállapított tényekből helyes következtetést vont le, a döntése indokát részletesen ismertette. A felperes nem jelölte meg, hogy mely tények, körülmények figyelembevételét mulasztotta el, mely további bizonyítás lefolytatása lett volna indokolt, mivel sértette meg az Ákr. 62. §-át, illetve a döntés mely okból nem felel meg az Ákr. 81. § (1) bekezdésének. Nem világos az sem, hogy mely „lényeges jogkérdésben nem döntött”. Az, hogy indokolása és következtetése nem felel meg a felperesnek, nem jelenti, hogy az adott jogkérdésben nem hozott döntést, és a – felperes által nem megjelölt – jogszabályok tételes rendelkezéseivel ellentétes megállapítást tett. A felperes általánosságban hivatkozik jogsértésre, de nem jelölte meg, hogy mely jogszabályi rendelkezés felülvizsgálatát kéri és az miként hatott ki az érdemi döntésre, valamint, hogy az okozott jogsérelem a perben miért nem orvosolható. Keresetlevelében pusztán a jogorvoslati eljárásban előadottakat ismétli meg azt állítva, hogy vele azonos álláspontra kellett volna jutni. Fenntartja azt az álláspontját, hogy a felperes zöldítési program keretében a növényeket hasonló felhasználási célra szánta, a felperes által felállított csoportosítás alapján nem állapítható meg a közvetlen cél. Az, hogy a beszerzett növényeket városökológia, közterület

formálás, vagy egyszerű dekorációs cézzal kerül felhasználásra, inkább absztrakt, közvetett cél, mint közvetlen. A céltól eltekintve a növények felhasználási módja – tehát hogy azok ültetése parkokba, szabadföldre, szilárd burkolatra, mobilis edényekbe, vagy magasságyásokba történik, vagy az forgalombiztonság növelése végett indokolt – a becsült érték meghatározása szempontjából nem értékelhető kategória. Mindezzel összefüggésben nem azt állapította meg, hogy a felperesnek egyetlen szerződést kellett volna megkötnie, hogy a beszerzése „egy szerződésnek” tekintendő (keresetlevél 13. pontja), hanem azt, hogy a becsült érték meghatározása tekintetében a beszerzései értékét együttesen kellett volna figyelembe vennie, és a beszerzési igényének kielégítése céljából közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia. Azt, hogy a felperes a beszerzését végül a lefolytatott eljárások száma alapján hány szerződéssel valósítja meg, nem releváns.

- [9] Az alperesi érdekelt is a kereset elutasítását kérte, az alperes álláspontjához csatlakozott. Perköltséget is igényelt, melyet az IM r. 3. § (3) bekezdése alapján kért megállapítani összesen 11 munkaóra figyelembevételével. Hivatkozása szerint a felperes nem fejtette ki keresetében, hogy miben áll a hivatkozott eljárási jogszabályok megsértése és nem ismertetett olyan körülményt, amelyet az alperes ne vett volna figyelembe, csupán azt kifogásolta, hogy az alperes más megállapításra jutott. Az alperes helyesen állapította meg, hogy a „lág- és fásszárú növények” mint növények azonos árunak minősülnek, hasonló felhasználási célból szerezték be őket, melyek beszerzés célja a kerületi zöldépítési program végrehajtása. Az azonos vagy hasonló felhasználási cél megállapítása, a részekre bontás tilalma szempontjából irreleváns a növények lág- vagy fás szárú volta, az esetlegesen eltérő kiültetési módja, a kertészeti munkaszervezési szempontok, a talajkapcsolat jellege, vagy az, hogy a növények közterületre lettek kiültetve vagy a lakosságnak, intézményeknek kiosztva, ettől függetlenül is megvalósul a hasonló felhasználási cél. A közbeszerzés tárgyának besorolását megkönnyítő, a Bizottság 2007. november 28-i, a közös közbeszerzési szószerződetről (CPV) szóló 2195/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a közbeszerzési eljárásokról szóló 2004/17/EK és 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a CPV felülvizsgálata tekintetében történő módosításáról szóló 213/2008/EK Rendelete (a továbbiakban: CPV Rendelet) azonos csoportba és osztályba sorolja valamennyi dísznövényt és faiskolai terméket. A 034-es csoporton és a 0345 (faiskolai termék) osztályon belül található a dísznövények, virághagymák, bokrok, cserjék és a fák is, amely szintén azt támasztja alá, hogy ezen növények azonos vagy hasonló célra szánt árunak minősülnek. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója szerint is hasonló felhasználási célt szolgálhatnak a különböző élelmiszerek vagy különböző bútorok. Az alperes helyesen mutatott arra is rá, hogy a beszerző személyének azonossága és az időbeli összefüggés is fennállnak. A felperes beszerzési igénye minden évben visszatérően jelentkezett, ismert volt az évenkénti mennyiség, így tervezhető volt a beszerzés, mely közbeszerzési eljárással (akár keretszerződéses jelleggel) is megvalósítható lett volna.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [10] A felperes keresete – az alábbiak szerint – alaptalan.
- [11] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított jogvitát a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 4. § (1)-(2) bekezdései, a (3) bekezdés a) pontja és az 5. § (1) bekezdése alapján közigazgatási peres eljárásban, a Kp. 77. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el tekintettel arra, hogy a felek nem kérték tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartotta szükségesnek. A határozat jogszerűségét a Kp. 12. § (1) bekezdése alapján, a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem, a felek által előterjesztett kérelmek és jognyilatkozatok keretei között, a Kp. 85. § (2) bekezdése szerint a közigazgatási tevékenység megvalósításának – a határozat meghozatalának – időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A tényállást a Kp. 78. § (2)

bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló adatok, valamint a felek előadásának egybevetése alapján, a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelve, a megelőző közigazgatási eljárásban megállapított tényállással összevetve állapította meg. Döntése meghozatala során figyelemmel volt a Kúria irányadó joggyakorlatára, amelytől nem tért el.

- [12] A támadott határozat jogszabálysértő voltát a Kp. 78. § (1) bekezdésére és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §-ára figyelemmel a felperesnek kellett bizonyítania.
- [13] A felperes eljárásjogi jogszabálysértésként, formálisan (az Ákr. 62. § (1) bekezdésének és az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megjelölésével) a tényállás teljeskörű feltárását hiányolta, amely a jogszabályok tételes rendelkezéseivel ellentétes határozati megállapításra vezetett. A keresetben azonban, annak tartalma alapján, ténylegesen a bizonyítékok alperesi értékelésének helytállóságát vitatta, téves következtetés levonását állította, míg olyan tényt vagy körülményt nem jelölt meg, amelyet az alperes – az anyagi jogszabályok által kijelölt releváns körben – elmulasztott volna figyelembe venni. A határozat tartalmából megállapíthatóan az alperes a Kbt. 4. § (1) bekezdése szerinti valamennyi konjunktív feltétel alapján vizsgálta, hogy a felperes jogszerűen járt-e el a 2020. évben történt fás- és lágyszárú növények beszerzésekor. Döntésében számot adott a Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdései alapján arról is, hogy miért lett volna indokolt – a határozat 2-3. oldalain tételesen rögzített – egyedi beszerzések összevont, egy beszerzés szerinti kezelése és annak értéke alapján a közbeszerzési eljárás lefolytatása. A jogorvoslati eljárás során a felek nyilatkozatait és az általuk hivatkozott indokokat figyelembe vette, értékelte, a döntését ehhez igazodó terjedelemben megindokolta. Részletesen kifejtette – a joggyakorlatra hivatkozással – a beszerzés egységének megítélése körében figyelembe vett szempontokat, számot adott a jogértelmezéséről, és annak megfelelő értékelést végzett, ezért e körben mulasztás nem terheli. Az a körülmény, hogy a felperes az általa a közbeszerzési eljárás mellőzésének megalapozása körében felhozott indokai alperesi értékelésével nem ért egyet, a határozat anyagi jogi megalapozottságára tartozó kérdés, eljárási jogsértés megállapítására nem vezethet. Erre tekintettel a felperes alaptalanul hivatkozott mind az Ákr. 62. §-ának, mind az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megsértésére. Figyelemmel arra, hogy a felperes nem jelölte meg, hogy az alperes mely jogkérdésben nem döntött, ezért a bíróság ezt a hivatkozását nem tudta vizsgálni.
- [14] A felperes – a kereset tartalma szerint – az alperesi döntés megalapozatlanságát állította, erre utal a Kbt. 165. § (2) bekezdés *a)* pontja megsértésére hivatkozás, amely az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasításáról szóló rendelkezés. A bíróságnak ezért abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes megalapozatlanul állapította-e meg a vitatott árubeszerzések tekintetében a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglaltak megsértését, figyelemmel a Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdésére a keresetben állított azon ok miatt, hogy az árubeszerzések nem azonos vagy hasonló felhasználási célból történtek.
- [15] A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, építési vagy szolgáltatási koncesszió (ideértve a védelmi és biztonsági tárgyú koncessziót is) megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni. Ezen törvényi előírás megsértése az egyik legsúlyosabb jogsértést, a közbeszerzési eljárás jogsértő mellőzését valósítja meg, ami egyúttal – a Kbt. 137. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján – a megkötött szerződés(ek) semmisségét is eredményezi. Ezért mindig körültekintő és gondos mérlegelést igényel az eljárás előkészítése szakaszában annak eldöntése, hogy az adott beszerzés a Kbt. hatálya tartozik-e és arra milyen eljárásrend alkalmazandó. A Kúria a Kfv.VI.37.080/2018/8. számú ítélete [53] bekezdésében

kimondta: „A Kbt. kógens rendelkezéseket tartalmaz, amelyből következik, hogy a közpénzekből finanszírozott, a közsféra ajánlatkérőként meghatározott szervezetei a beszerzéseiket nem saját belátásuk szerint intézhetik, hanem a Kbt. rendelkezéseinek megfelelően kell eljárniuk. A Kbt. pontosan meghatározza, hogy a különböző tárgyú beszerzéseknél milyen eljárási rendet kell követni. A törvény azt is előírja, hogy miként kell meghatározni a közbeszerzés értékét. Ugyanazon szolgáltatás megrendelése tekintetében nem tilos a közbeszerzést részekre bontani, és így több, különböző szerződést kötni, ám a becsült érték meghatározásánál ezek mindegyikét, azaz az összes rész értékét egybeszámítva kell figyelembe venni, majd az így kapott értéknek megfelelő eljárási rend szabályait kell alkalmazni. A törvény kijátszása, vagy a megfelelő eljárási rend alkalmazásának megkerülése céljából nem szabad a közbeszerzést részekre bontani.”

- [16] A Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdéséből következően tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani. Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet. Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, úgy a közbeszerzés becsült értékének meghatározásakor az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.
- [17] Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i, a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2014/24/EU Irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 5. cikke rendelkezik a közbeszerzések becsült értékének kiszámítására szolgáló módszerekről. Ennek (9) bekezdése szerint amennyiben előfordulhat, hogy a hasonló áruk tervezett beszerzése esetében a szerződések odaítélésére részekre bontva, több szerződés útján kerül sor, a 4. cikk b) és c) pontjának alkalmazásakor az összes rész becsült összértékét figyelembe kell venni. Az Irányelv (19) preambulumbekzdése a következőket rögzíti: „Egyértelművé kell tenni, hogy egy szerződés értékének a megbecsléséhez minden bevételt figyelembe kell venni, függetlenül attól, hogy az az ajánlatkérőtől vagy harmadik felektől származik-e. Egyértelművé kell tenni azt is, hogy az értékhatárok tervezése céljából hasonló árubeszerzések alatt az azonos vagy hasonló felhasználásra szánt termékek értendők, például különböző élelmiszerek vagy különböző irodai bútorok beszerzése. Az érintett területen működő valamely gazdasági szereplő jellemzően valószínűleg a szokásos termékskálája részeként szállítja ezeket a termékeket.”
- [18] A Kúria Kfv.II.37.434/2017/12. számú ítélete [42] bekezdésében kifejtette, hogy az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) joggyakorlatában a funkcionális megközelítést alkalmazza, amely azt jelenti, hogy a bíróság egy, az irányelvek célját érvényre juttató tartalmi szempontrendszer alapján ítéli meg az egy beszerzés fennállását, függetlenül attól, hogy azt pl. államháztartási okok miatt az ajánlatkérő több szerződésként kötötte meg. Az EUB C-574/10. számú ítélete szerint lényeges, hogy mindig az adott eset egyedi körülményeinek megfelelően kell megítélni az egy közbeszerzés fennállását. „A műszaki-gazdasági funkció egysége, mint fő szempont mellett más körülmények is lehetnek, amelyek az adott esetben az egy közbeszerzés fennállását támasztják alá, ilyen lehet különösen az egységes tervezés és döntés, ugyanazon ajánlatkérő személye, azonos jogalap és azonos feltételek a szerződés megkötésekor, továbbá az időbeli összefüggés is nagyon fontos tényező, amely azonban nem feltétlenül jelent teljes egyidejűséget. Árubeszerzések esetében az áruk hasonlósága fontos szempont az egy közbeszerzés meghatározásához. A „hasonló” kifejezés a közvetlen felhasználási cél, a funkció szem előtt tartásával ítélt meg. A hasonlóság sok esetben kifejezi a funkcionális egységet is. Adott esetben fennállhatnak azonban olyan objektív körülmények, amelyek a hasonló áruk esetében megalapozzák a beszerzések

önállóság át, pl. egy meghatározott külön célhoz kötötten és eltérő feltételek mellett kerül sor egyes áruk beszerzésére. Hasonló áruk alatt olyan termékeket kell érteni, amelyek azonos vagy hasonló felhasználásra szolgálnak.”

- [19] A közbeszerzések verseny előtti megnyitását, az átláthatóságot, közvetve a közpénzek észszerű és hatékony felhasználását szolgálja, ha a beszerzések értékének meghatározása során az azonos célra rendelt, az egységet mutató beszerzések értéke összeszámítandó. A kifogásolt beszerzések mindegyike növények beszerzésére irányult, melyek felhasználási célja a terület zöldítése volt, a felperes a növényeket hasonló felhasználási célra szánta. Kiemeli a bíróság, hogy az azonos vagy hasonló felhasználási cél közbeszerzésjogi szempontból értékelendő objektív kategória, mely független attól, hogy a beszerző az áru mely jellemző tulajdonsága(i) miatt kívánja az adott árut beszerezni. Az élő növények kétségtelenül alkalmasak a levegőtisztaság és a biodiverzitás védelmére, talajvédelemre, árnyékolásra és díszítésre. Amennyiben a növények mobil tároló edénybe vagy magas ágyásokba kerülnek, akkor akár a forgalomszabályozás eszközei is lehetnek (bár ez esetben nem maga a növény, hanem a tárolóedény vagy építmény lesz alkalmas a forgalom szabályozására), ettől azonban az alapvető felhasználási cél maga a növénytelepítés.
- [20] Ezért helyesen értékelte az alperes, hogy a felperes által bemutatott csoportosítások, a keresetben is hivatkozott városökológiai funkció, forgalomszabályozási cél, városbranding csak a felperes közvetett, absztrakt céljai, amelyeknek a közbeszerzési követelmények, a beszerzés becsült értékének meghatározása szempontjából nincs jelentősége. Az alperes azt is helytállóan állapította meg, hogy a Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdései szerinti tilalom szempontjából irreleváns a kiültetés módja és a talajkapcsolat jellege (szabad földbe, magas ágyásba, mobil edényekbe vagy erkélyekre) és az is, hogy a növények közvetlenül a közterületre kerülnek vagy a lakosság erkélyein vagy intézményekben díszítik a területet, illetve a becsült érték meghatározása szempontjából a kertészeti munkaszervezési szempontoknak (ültetési időszakoknak) sincsen jelentősége.
- [21] A Kbt. Nagykommentárja a következőkre mutat rá: „Az értékösszevonás arra a kérdésre ad választ, hogy az adott közbeszerzés becsült értéke eléri-e az uniós értékhatárt, és kell-e alkalmazni a vonatkozó eljárási szabályokat. Igen válasz esetén is van mód arra, hogy az összevonásra került szerződéseket külön eljárásokban, de már az irányelvi szabályoknak megfelelően meghirdetve ítélik oda abban az esetben is, ha az érték-egybeszámítással érintett egyes szerződések becsült értéke az értékhatár alatt maradna. Ugyanakkor költséghatékonysági és egyéb szempontok alapján jellemző lehet, hogy egyetlen meghirdetéssel és eljárással kezelik ezeket a közbeszerzéseket olyan módon, hogy az ajánlatkérő lehetőséget ad a közbeszerzés egyes részeire történő ajánlattételre, ezáltal több szerződés megkötésére is.” [Németh Anita, In: Dezső Attila, Tátrai Tünde (szerk.): Nagykommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez, 2025. március 1. időállapot] A felperes által hivatkozott különböző felhasználási területek, különböző felhasználási időpontok alapján tehát lehetőség van akár külön közbeszerzési eljárásban, akár egy eljáráson belül különböző részekben megvalósítani a beszerzést és több szerződést kötni, de erre hivatkozással az eljárásrend kiválasztása vonatkozásában a szerződéses értékek nem bonthatók szét. Ennek figyelmen kívül hagyása súlyos közbeszerzési jogsértés.
- [22] Az ismert uniós és hazai bírósági gyakorlat alapján továbbá az alperes helyesen értékelte azon, a felperes által nem vitatott körülményeket is, hogy a beszerzés időbeli összefüggést mutatott, a felperes a növényeket egységes tervezés és döntés eredményeként szerezte be, és a szerződések megkötésére azonos jogalapon és azonos feltételekkel került sor, amelyek mind megerősítik, hogy a becsült érték meghatározása szempontjából a beszerzések nem voltak részere bonthatók.
- [23] Az érdekelt helytállóan utalt arra, hogy a CPV rendelet azonos csoportba (034) és osztályba (0345) sorolja valamennyi dísznövényt, bokrot, fát, virághagymát, vagyis a felperes által beszerzett termékeket. A CPV rendelet az ajánlatkérők által a szerződésük tárgyának

